Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

29. ledna 2013 *

„Policejní a soudní spolupráce v trestních věcech — Rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV — Evropský zatýkací rozkaz a postupy předávání mezi členskými státy — Evropský zatýkací rozkaz vydaný za účelem trestního stíhání — Důvody odmítnutí výkonu“

Ve věci C-396/11,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Curtea de Apel Constanța (Rumunsko) ze dne 18. května 2011, došlým Soudnímu dvoru dne 27. července 2011, v řízení týkajícím se výkonu evropských zatýkacích rozkazů vydaných proti

Ciprianu Vasilu Raduovi,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, K. Lenaerts, místopředseda, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen, A. Rosas, M. Berger a E. Jarašiūnas, předsedové senátů, E. Juhász, A. Ó Caoimh (zpravodaj), J.-C. Bonichot, A. Prechal a C. G. Fernlund, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 10. července 2012,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za C. V. Radua C. Cojocaruem a T. Chiuariuem, avocats,

— za Ministerul Public Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța E. C. Grecu, procureur général,

— za rumunskou vládu R.-M. Giurescu a A. Vlivu, jakož i R. Raduem, jako zmocněnci,

— za českou vládu M. Smolkem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,

— za německou vládu J. Kemper a T. Henzem, jako zmocněnci,

— za litevskou vládu R. Mackevičienė a A. Svinkūnaitė, jako zmocněnkyněmi,

— za rakouskou vládu C. Pesendorfer, jako zmocněnkyní,

* Jednací jazyk: rumunština.

— za polskou vládu M. Szpunarem, jako zmocněncem,

— za vládu Spojeného království C. Murrel, jako zmocněnkyní,

— za Evropskou komisi L. Bouyon, jakož i W. Bogensbergerem a H. Krämerem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 18. října 2012,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34), ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 (Úř. věst. L 81, s. 24, dále jen „rámcové rozhodnutí 2002/584“), ve spojení s články 6, 48 a 52 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), jakož i s články 5 a 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“).

2 Projednávaná žádost byla předložena v rámci řízení o výkonu čtyř evropských zatýkacích rozkazů vydaných německými orgány proti C. Raduovi, rumunskému státnímu příslušníkovi, za účelem stíhání pro trestné činy loupeže, v Rumunsku.

Právní rámec

Unijní právo

3 Body 1, 5 až 8, 10, 12 a 13 rámcového rozhodnutí 2002/584 znějí:

„1. Podle závěrů ze zasedání Evropské rady v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999, a zejména bodu 35 těchto závěrů, by měl být mezi členskými státy zrušen formální postup vydávání osob, které se po vynesení pravomocného rozsudku vyhýbají spravedlnosti, a měly by se urychlit postupy vydávání osob, které jsou podezřelé ze spáchání trestného činu.

[...]

5. Z cíle stanoveného pro Evropskou unii stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva vyplývá zrušení vydávání mezi jednotlivými členskými státy a jeho nahrazení systémem předávání mezi justičními orgány. Dále zavedení zjednodušeného systému předávání odsouzených nebo podezřelých osob za účelem trestního řízení nebo výkonu soudních rozhodnutí ve věcech trestních umožňuje odstranit složitost a možné prodlení spojené se stávajícími postupy vydávání. Tradiční vztahy spolupráce, které až dosud převládaly mezi jednotlivými členskými státy, by měly být nahrazeny systémem volného pohybu soudních rozhodnutí ve věcech trestních, zahrnujícím jak rozhodnutí předcházející odsouzení, tak i pravomocná rozhodnutí, v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

6. Evropský zatýkací rozkaz stanovený v tomto rámcovém rozhodnutí je prvním konkrétním opatřením v oblasti trestního práva k provedení zásady vzájemného uznávání, na kterou Evropská rada poukázala jako na ‚úhelný kámen‘ justiční spolupráce.

7. Jelikož cílů týkajících se nahrazení systému mnohostranného vydávání založeného na Evropské úmluvě o vydávání ze dne 13. prosince 1957 nelze dostatečně dosáhnout jednostranným jednáním členských států, a proto, z důvodu jejich rozsahu a účinků, jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Rada přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity ve smyslu článku 2 [EU] a článku 5 [ES]. […]

8. Rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu musí podléhat dostatečné kontrole, což znamená, že justiční orgán členského státu, ve kterém byla vyžádaná osoba zatčena, bude muset přijmout rozhodnutí o jejím předání.

[...]

10. Mechanismus evropského zatýkacího rozkazu je založen na vysoké úrovni důvěry mezi členskými státy. Jeho provádění lze pozastavit pouze v případě závažného a trvajícího porušování zásad stanovených v čl. 6 odst. 1 [EU] některým členským státem v případě, že toto porušování Rada zjistila podle čl. 7 odst. 1 [EU] s důsledky stanovenými v čl. 7 odst. 2.

[...]

12. Toto rámcové rozhodnutí ctí základní práva a zachovává zásady zakotvené v článku 6 [EU] i v [Listině], zejména v kapitole IV uvedené listiny. Nic v tomto rámcovém rozhodnutí nelze vykládat tak, že zakazuje odmítnout předání osoby, na kterou byl vydán evropský zatýkací rozkaz, existují-li na základě objektivních skutečností důvody domnívat se, že uvedený zatýkací rozkaz byl vydán za účelem stíhání nebo potrestání této osoby na základě jejího pohlaví, rasy, náboženství, etnického původu, státní příslušnosti, jazyka, politického přesvědčení nebo sexuální orientace nebo že by postavení této osoby mohlo být pro některý z těchto důvodů zhoršeno.

Toto rámcové rozhodnutí nebrání členskému státu v tom, aby uplatňoval své ústavní zásady týkající se práva na spravedlivý proces, svobody sdružování, svobody tisku a svobody projevu v jiných sdělovacích prostředcích.

13. Nikdo by neměl být odsunut, vyhoštěn ani vydán do státu, ve kterém existuje vážné nebezpečí, že by mohl být vystaven trestu smrti, mučení nebo jinému nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu.“

4 Článek 1 tohoto rámcového rozhodnutí definuje evropský zatýkací rozkaz a povinnost jej vykonat takto:

„1. Evropský zatýkací rozkaz je soudní rozhodnutí, které vydal některý členský stát proto, aby jiný členský stát zatkl a předal vyžádanou osobu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojené s odnětím osobní svobody.

2. Členské státy vykonají evropský zatýkací rozkaz na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí.

3. Tímto rámcovým rozhodnutím není dotčena povinnost ctít základní práva a obecné právní zásady zakotvené v článku 6 [EU].“

5 Článek 3 uvedeného rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Důvody pro povinné odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu“, zní:

„Justiční orgán členského státu, který má vykonat zatýkací rozkaz (dále jen ‚vykonávající justiční orgán‘), odmítne vykonat evropský zatýkací rozkaz v těchto případech:

[...]

2. pokud má vykonávající justiční orgán informace, že vyžádaná osoba byla pravomocně odsouzená za stejný čin členským státem za předpokladu, že v případě odsouzení byl trest vykonán, právě je vykonáván nebo podle práva členského státu, ve kterém byl vynesen rozsudek, ho již nelze vykonat;

[...]“

6 Podle článku 4 téhož rámcového nařízení, nadepsaného „Důvody, pro které je možné odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu“:

„Vykonávající justiční orgán může odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu:

[...]

2. pokud osoba, na niž se vztahuje evropský zatýkací rozkaz, je ve vykonávajícím členském státě stíhána za stejný čin, jako je trestný čin, pro který byl evropský zatýkací rozkaz vydán;

[...]

5. pokud má vykonávající justiční orgán informace, že vyžádaná osoba byla pravomocně odsouzena za stejný čin třetím státem, za podmínky, že v případě odsouzení byl trest vykonán, právě je vykonáván nebo podle práva státu, který vynesl rozsudek, ho již nelze vykonat;

[...]“

7 Článek 4a rámcového rozhodnutí 2002/584, nadepsaný „Rozhodnutí vydaná v soudním jednání, kterého se dotyčná osoba nezúčastnila osobně“, za určitých podmínek vykonávajícímu justičnímu orgánu umožňuje odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem výkonu trestu odnětí svobody, pokud se osoba nezúčastnila osobně soudního jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí.

8 Článek 5 tohoto rámcového rozhodnutí se týká záruk, které musí v určitých případech poskytnout vystavující členský stát.

9 Článek 8 uvedeného rámcového rozhodnutí se týká obsahu a formy evropského zatýkacího rozkazu. Podle odstavce 1 písm. d) až f) tohoto ustanovení jsou požadovány následující informace:

„d) povah[a] a právní kvalifikace[e] trestného činu, zejména s ohledem na článek 2;

e) popis okolností, za kterých byl trestný čin spáchán, včetně doby, místa a míry účasti vyžádané osoby na trestném činu;

f) uložený trest, existuje-li pravomocný rozsudek, nebo stanovené trestní sazby pro daný trestný čin podle práva vystavujícího členského státu“.

10 Článek 11 odst. 1 téhož rámcového rozhodnutí s nadpisem „Práva vyžádané osoby“ stanoví:

„Je-li vyžádaná osoba zatčena, vykonávající justiční orgán ji v souladu se svým vnitrostátním právem informuje o evropském zatýkacím rozkazu a jeho obsahu, a rovněž o tom, že může souhlasit s předáním vystavujícímu justičnímu orgánu.“

11 Článek 13 odst. 1 a 2 rámcového rozhodnutí 2002/584, nadepsaný „Souhlas s předáním“, stanoví:

„1. Uvede-li zatčená osoba, že souhlasí s předáním, musí být tento souhlas a popřípadě výslovné zřeknutí se práva na ‚zásadu speciality‘, uvedenou v čl. 27 odst. 2, vyjádřeny před vykonávajícím justičním orgánem v souladu s vnitrostátním právem vykonávajícího členského státu.

2. Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby bylo zajištěno, že souhlas a popřípadě zřeknutí se podle odstavce 1 je vyjádřeno takovým způsobem, aby bylo zřejmé, že je tato osoba učinila dobrovolně a s plným vědomím důsledků. Za tímto účelem má vyžádaná osoba právo na právního zástupce.“

12 Článek 14 tohoto rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Výslech vyžádané osoby“, stanoví, že pokud zatčená osoba se svým předáním podle jeho článku 13 nesouhlasí, má právo být vyslechnuta vykonávajícím justičním orgánem v souladu s právem vykonávajícího členského státu.

13 Článek 15 odst. 2 a 3 uvedeného rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Rozhodnutí o předání“, stanoví:

„2. Považuje-li vykonávající justiční orgán informace, které mu sdělil vystavující členský stát, za nedostatečné pro to, aby mohl rozhodnout o předání, požádá o neprodlené poskytnutí potřebných doplňujících informací, zejména s ohledem na články 3 až 5 a článek 8, a může stanovit lhůtu, ve které mají být tyto informace dodány, přičemž vezme v úvahu nutnost dodržet lhůty stanovené v článku 17.

3. Vystavující justiční orgán může kdykoli doručit vykonávajícímu justičnímu orgánu dodatečné užitečné informace.“

14 Článek 19 odst. 1 a 2 téhož rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Výslech osoby do přijetí rozhodnutí“, stanoví:

„1. Vyžádanou osobu vyslechne justiční orgán, kterému je nápomocna jiná osoba jmenovaná v souladu s právem členského státu dožadujícího soudu.

2. Vyžádaná osoba bude vyslechnuta v souladu s právem vykonávajícího členského státu a podmínkami stanovenými vzájemnou dohodou mezi vystavujícím a vykonávajícím justičním orgánem.“

Rumunské právo

15 Zákon č. 302/2004 o mezinárodní soudní spolupráci v trestních věcech (Legea nº 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală. *Monitorul Oficial al României*, část I, č. 377 ze dne 31. května 2011, dále jen „zákon č. 302/2004“)] obsahuje hlavu III, „Ustanovení týkající se

spolupráce s členskými státy Evropské unie při použití [rámcového rozhodnutí]“, jejíž kapitola III, nadepsaná „Výkon evropského zatýkacího rozkazu rumunskými orgány“, obsahuje následující ustanovení:

„Článek 98 –

Důvody odmítnutí výkonu

2. Rumunský vykonávající justiční orgán může odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu v následujících případech:

[...]

b) pokud je osoba, na kterou byl vydán evropský zatýkací rozkaz, v Rumunsku stíhána za stejný trestný čin, jako je trestný čin, pro který byl evropský zatýkací rozkaz vydán.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

16 Dne 25. května a 3. června 2009 se Curtea de Apel Constanța (odvolací soud Konstanca) (Rumunsko), jakožto vykonávající justiční orgán, zabýval žádostmi německých justičních orgánů, které se týkaly předání C. Radua, osoby vyžádané v rámci čtyř evropských zatýkacích rozkazů vydaných za účelem trestního stíhání státními zastupitelstvími v Münsteru, Coburgu, Bielefeldu a Verdenu (Německo) ve dnech 14. března 2007, 16. března 2007, 8. srpna 2007 a 26. února 2008 pro skutky odpovídající loupeži ve smyslu článku 211 rumunského trestního zákona. Ciprian Radu s předáním nesouhlasil.

17 Rozhodnutím ze dne 5. června 2009 Curtea de Apel Constanța nařídil výkon tří evropských zatýkacích rozkazů, tedy těch, které byly vydány státními zastupitelstvími v Münsteru, Coburgu a Verdenu. Předkládající soud naproti tomu na základě čl. 98 odst. 2 písm. b) zákona č. 302/2004 odmítl výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného dne 8. srpna 2007 státním zastupitelstvím v Bielefeldu, a to z důvodu, že C. Radu je v Rumunsku stíhán před Tribunalul Bacău (soud prvního stupně v Bacău) za stejný čin, jako je čin, pro který byl uvedený rozkaz vydán. Odložil tedy předání C. Radua až do skončení řízení v této věci před rumunskými soudy, ponechal však v platnosti rozhodnutí o vazbě C. Radua po dobu třiceti dnů.

18 Rozsudkem ze dne 18. června 2009 Înalta Curte de Casație și Justiție (rumunský Nejvyšší kasační a soudní dvůr) toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil Curte de Apel Constanța. Kromě toho nařídil propuštění C. Radua z vazby a stanovil preventivní opatření omezující jeho právo volného pohybu, a sice zákaz opustit obec jeho bydliště, město Bacău bez informování soudu, a dále mu uložil řadu povinností.

19 Při jednání Curtea de Apel Constanța dne 22. února 2011 se C. Radu ohradil proti výkonu evropských zatýkacích rozkazů, které byly proti němu vydány. V tomto ohledu nejprve tvrdil, že ke dni přijetí rámcového rozhodnutí 2002/584 nebyla základní práva zakotvená v EÚLP ani základní práva uvedená v Listině výslovně inkorporována do smluv zakládajících Unii. Podle článku 6 SEU se však ustanovení Listiny i EÚLP stala ustanoveními unijního primárního práva, a tudíž se rámcové rozhodnutí 2002/584 musí vykládat a používat v souladu s Listinou a EÚLP. Dále C. Radu zdůraznil, že členské státy toto rámcové rozhodnutí neprovedly konsistentně. Konkrétně Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavní soud) (Německo) prohlásil německé právní předpisy, které provedly uvedené rámcové rozhodnutí do vnitrostátního práva, za neústavní a neplatné v rozsudku ze dne 18. července 2005, před tím, než byl přijat nový zákon. Výkon evropského zatýkacího rozkazu je však podmíněn vzájemností. Konečně C. Radu tvrdil, že justiční orgány vykonávajícího členského státu musí ověřit, zda jsou ve vystavujícím

členském státě dodržována základní práva zaručená Listinou a EÚLP. Pokud tomu tak není, tyto orgány mohou odmítnout výkon daného evropského zatýkacího rozkazu, i když tento důvod odmítnutí výkonu není v rámcovém rozhodnutí 2002/584 výslovně stanoven.

20 Za těchto okolností se Curtea de Apel Constanța rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1. Jsou ustanovení čl. 5 odst. 1 [EÚLP] a článku 6 [Listiny] ve spojení s [jejími] články 48 a 52, rovněž s ohledem na čl. 5 odst. 3 a 4 a čl. 6 odst. 2 a 3 [EÚLP], ustanoveními [unijního] primárního práva obsaženými v zakládajících smlouvách?

2. Představuje postup příslušného justičního orgánu státu vykonávajícího evropský zatýkací rozkaz, který spočívá ve zbavení svobody a předání osoby, na kterou byl vydán evropský zatýkací rozkaz, bez jejího souhlasu (vyžádaná osoba, o jejíž zatčení a předání je žádáno), zásah vykonávajícího státu do práva na osobní svobodu (uvedené vyžádané osoby), uznaného unijním právem na základě článku 6 SEU ve spojení s čl. 5 odst. 1 [EÚLP], jakož i na základě článku 6 [Listiny] ve spojení s [jejími] články 48 a 52, rovněž s odkazem na čl. 5 odst. 3 a 4 a čl. 6 odst. 2 a 3 [EÚLP]?

3. Musí zásah státu vykonávajícího evropský zatýkací rozkaz do práv a záruk stanovených v čl. 5 odst. 1 [EÚLP] a vyplývajících z článku 6 [Listiny] ve spojení s [jejími] články 48 a 52, rovněž s přihlédnutím k zárukám stanoveným v čl. 5 odst. 3 a 4 a čl. 6 odst. 2 a 3 [EÚLP], splňovat podmínku nezbytnosti v demokratické společnosti a dále podmínku přiměřenosti ve vztahu ke skutečně sledovanému cíli?

4. Může příslušný justiční orgán státu vykonávajícího evropský zatýkací rozkaz zamítnout žádost o předání, aniž by porušil povinnosti stanovené zakládajícími smlouvami a dalšími předpisy [unijního] práva, z důvodu, že nejsou splněny všechny kumulativní podmínky stanovené v čl. 5 odst. 1 [EÚLP] a článku 6 [Listiny] ve spojení s [jejími] články 48 a 52, rovněž s přihlédnutím k čl. 5 odst. 3 a 4 a čl. 6 odst. 2 a 3 [EÚLP]?

5. Může příslušný justiční orgán státu vykonávajícího evropský zatýkací rozkaz zamítnout žádost o předání, aniž by porušil povinnosti stanovené zakládajícími smlouvami a dalšími [unijními] právními předpisy, z důvodu, že stát vydávající evropský zatýkací rozkaz [rámcové rozhodnutí 2002/584] neprovedl nebo ho provedl neúplně či nesprávně (ve smyslu nedodržení podmínky vzájemnosti)?

6. Brání ustanovení čl. 5 odst. 1 [EÚLP] a článku 6 [Listiny] ve spojení s [jejími] články 48 a 52, rovněž s odkazem na čl. 5 odst. 3 a 4 a čl. 6 odst. 2 a 3 [EÚLP], na které odkazuje článek 6 SEU, vnitrostátnímu právu členského státu Evropské unie – Rumunska – pokud jde o hlavu III zákona [...] č. 302/2004, a bylo [rámcové rozhodnutí 2002/584] uvedeným zákonem správně provedeno?“

K předběžným otázkám

K přípustnosti

21 Rumunská a rakouská vláda, jakož i Komise tvrdí, že projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřípustná z důvodu, že předkládací rozhodnutí neuvádí důvody, proč je výklad ustanovení unijního práva a Listiny uvedených v položených otázkách nezbytný pro řešení sporu. Tyto otázky tak mají abstraktní povahu a směřují k získání teoretického výkladu unijního práva. Konkrétně jsou tito zúčastnění, ke kterým se v tomto bodu připojuje německá vláda, názoru, že předkládací rozhodnutí

neumožňuje rozpoznat, co přimělo soud rozhodující o sporu v původním řízení k tomu, aby uvažoval o odmítnutí výkonu sporných evropských zatýkacích rozkazů z důvodu porušení základních práv dotčené osoby, a tudíž ani do jaké míry by výkon těchto zatýkacích rozkazů ohrožoval tato práva.

22 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury se na otázky týkající se výkladu unijního práva položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance. Odmítnutí Soudního dvora rozhodnout o žádosti podané vnitrostátním soudem je možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém, nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 22. června 2010, Melki a Abdeli, C-188/10 a C-189/10, Sb. rozh. s. I-5667, bod 27 a citovaná judikatura).

23 Podstatou prvních čtyř otázek, jakož i šesté otázky předkládajícího soudu v projednávané věci je, zda je tento soud oprávněn zkoumat, zda je vydání evropského zatýkajícího rozkazu v souladu se základními právy, aby případně odmítl jeho výkon, přestože takový důvod odmítnutí výkonu není stanoven rámcovým rozhodnutím 2002/584 ani vnitrostátními právními předpisy, které je provedly do vnitrostátního práva. Svou pátou otázkou se snaží též zjistit, zda je takové odmítnutí možné, pokud toto rámcové rozhodnutí nebylo provedeno do vnitrostátního práva ve vystavujícím členském státě.

24 Bez dalšího je třeba konstatovat, že tato pátá otázka je hypotetická. Samotné vydání sporných evropských zatýkacích rozkazů totiž postačuje k prokázání, že – jak při jednání potvrdila německá vláda – v době vydání těchto zatýkacích rozkazů bylo rámcové rozhodnutí 2002/584 Spolkovou republikou Německo provedeno do vnitrostátního práva. Tato otázka je tedy nepřípustná.

25 Pokud jde o ostatní otázky, je třeba konstatovat, že se týkají zejména výkladu rámcového rozhodnutí 2002/584, jakož i některých ustanovení Listiny ve skutečném sporu, který se týká výkonu několika evropských zatýkacích rozkazů vydaných německými orgány za účelem trestního stíhání C. Radua.

26 Pokud jde dále o údajné porušení základních práv C. Radua, je patrné, že C. Radu v rámci původního trestního řízení na obranu proti svému předání tvrdí, že ustanovení rámcového rozhodnutí 2002/584 upírají vykonávajícím rumunským orgánům možnost ověřit, zda byla dodržena práva na spravedlivý proces, presumpci neviny a svobodu, která dovozuje z Listiny a EÚLP, ačkoliv sporné evropské zatýkací rozkazy byly vydány, aniž byl předvolán nebo měl možnost najmout si advokáta nebo se hájit. Ciprian Radu v podstatě zopakoval tatáž tvrzení při jednání před Soudním dvorem v rámci tohoto řízení.

27 Za těchto podmínek je třeba dojít k závěru, že první čtyři otázky, jakož i šestá otázka jsou přípustné.

K věci samé

28 Jak vyplývá z bodu 16 tohoto rozsudku, žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkonu evropských zatýkacích rozkazů vydaných nikoliv za účelem výkonu trestu odnětí svobody, nýbrž za účelem trestního stíhání.

29 Údaje předložené Soudnímu dvoru, které jsou uvedeny v bodu 26 tohoto rozsudku, nasvědčují tomu, že vyžádaná osoba, C. Radu, ve sporu v původním řízení na obranu proti svému předání tvrdí, že evropské zatýkací rozkazy byly vydány, aniž byl před vydáním těchto zatýkacích rozkazů vystavujícími justičními orgány vyslechnut, čímž byly porušeny články 47 a 48 Listiny, jakož i článek 6 EÚLP.

30 Předkládající soud ve svých otázkách sice odkazuje také na článek 6 Listiny a článek 5 EÚLP. Předkládací rozhodnutí však v tomto směru neobsahuje žádné vysvětlení. Z dokumentů připojených k předkládacímu rozhodnutí nanejvýš vyplývá, že C. Radu před předkládajícím soudem tvrdil, že posledně uvedený soud musí odmítnout výkon evropských zatýkacích rozkazů, „kterými byl zbaven svobody“, neboť při jejich vydání bylo porušeno jeho právo na obhajobu. Tato argumentace C. Radua, která se týká údajného porušení článku 6 Listiny a článku 5 EÚLP ve vystavujícím členském státě, tak splývá s jeho argumentací týkající se porušení jeho práva na obhajobu v tomto členském státě.

31 Je tedy třeba mít za to, že podstatou prvních čtyř otázek, jakož i šesté otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je to, zda rámcové rozhodnutí 2002/584 ve spojení s články 47 a 48 Listiny, jakož i článkem 6 EÚLP musí být vykládáno v tom smyslu, že vykonávající justiční orgány mohou odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu, který byl vydán za účelem trestního stíhání, z důvodu, že vystavující justiční orgány před tím, než byl tento zatýkací rozkaz vydán, vyžádanou osobu nevyslechly.

32 V tomto ohledu je bez dalšího třeba konstatovat, že právo být vyslechnut, zaručené článkem 6 EÚLP a zmíněné předkládajícím soudem v jeho otázkách, je v současnosti zakotveno v článcích 47 a 48 Listiny. Je tedy třeba odkázat na tato ustanovení Listiny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. listopadu 2012, Otis a další, C-199/11, body 46 a 47, jakož i citovaná judikatura).

33 Kromě toho je třeba připomenout, že rámcové rozhodnutí 2002/584, jak to vyplývá zejména z čl. 1 odst. 1 a 2, jakož i z bodů 5 a 7 odůvodnění má za cíl nahradit mnohostranný systém vydávání mezi členskými státy systémem předávání odsouzených nebo podezřelých osob mezi justičními orgány za účelem trestního řízení nebo výkonu soudních rozhodnutí, který je založen na zásadě vzájemného uznávání (viz rozsudek ze dne 5. září 2012, Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, bod 28 a citovaná judikatura).

34 Rámcové rozhodnutí 2002/584 tedy zavedením nového zjednodušeného a efektivnějšího systému předávání osob odsouzených za porušení trestního práva nebo podezřelých z porušení trestního práva směřuje k usnadnění a urychlení soudní spolupráce za účelem přispět k uskutečnění cíle vytyčeného pro Unii, a sice stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva tím, že se bude zakládat na vysoké úrovni důvěry, která musí existovat mezi členskými státy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. června 2012, West, C-192/12 PPU, bod 53 a citovaná judikatura).

35 Podle čl. 1 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584 jsou členské státy v zásadě povinny evropskému zatýkacímu rozkazu vyhovět.

36 Jak již Soudní dvůr rozhodl, podle ustanovení rámcového rozhodnutí 2002/584 totiž členské státy mohou odmítnout vykonat takový rozkaz pouze v případech povinného odmítnutí výkonu stanovených v článku 3 rámcového rozhodnutí, jakož i v případech fakultativního odmítnutí výkonu vyjmenovaných v jeho článcích 4 a 4a (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 1. prosince 2008, Leymann a Pustovarov, C-388/08 PPU, Sb. rozh. s. I-8983, bod 51, jakož i ze dne 16. listopadu 2010, Mantello, C-261/09, Sb. rozh. s. I-11477, bod 37). Vykonávající justiční orgán kromě toho může výkon evropského zatýkacího rozkazu podřídit pouze podmínkám stanoveným v článku 5 uvedeného rámcového rozhodnutí.

37 Podle článku 4a rámcového rozhodnutí 2002/584 sice porušení práva na obhajobu v průběhu řízení, které vedlo k vynesení rozsudku v trestní věci v nepřítomnosti, může za určitých podmínek představovat důvod odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem výkonu trestu odnětí svobody.

38 Naproti tomu skutečnost, že evropský zatýkací rozkaz byl vydán za účelem trestního stíhání, aniž byla vyžádaná osoba vyslechnuta justičními orgány vystavujícího státu, není uvedena mezi důvody odmítnutí takového rozkazu, které jsou stanoveny ustanoveními rámcového rozhodnutí 2002/584.

39 Na rozdíl od toho, co tvrdí C. Radu, dodržení článků 47 a 48 Listiny nevyžaduje, aby justiční orgán členského státu mohl odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem trestního stíhání z důvodu, že vyžádaná osoba nebyla před vydáním tohoto zatýkacího rozkazu vystavujícími justičními orgány vyslechnuta.

40 Je nutno konstatovat, že povinnost vystavujících justičních orgánů vyslechnout vyžádanou osobu před vydáním takového evropského zatýkacího rozkazu by nutně ohrozila samotný systém předávání stanovený rámcovým rozhodnutím 2002/584, a tudíž vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a spravedlnosti, neboť takový zatýkací rozkaz musí mít zejména za účelem zabránění útěku dotyčné osoby určitý účinek překvapení.

41 Evropský zákonodárce v každém případě zajistil dodržení práva být vyslechnut ve vykonávajícím členském státě způsobem, který neohrožuje účinnost mechanismu evropského zatýkacího rozkazu.

42 Z článků 8 a 15 rámcového rozhodnutí 2002/584 vyplývá, že vykonávající justiční orgán musí před rozhodnutím o předání vyžádané osoby za účelem trestního stíhání provést určitou kontrolu evropského zatýkacího rozkaz. Článek 13 tohoto rámcového rozhodnutí kromě toho stanoví, že vyžádaná osoba má právo na právního zástupce, pokud souhlasí se svým předáním a případně se zříká práva na „zásadu speciality“. Mimoto podle článků 14 a 19 rámcového rozhodnutí 2002/584, pokud vyžádaná osoba, na kterou je vydán evropský zatýkací rozkaz za účelem trestního stíhání, neposkytne souhlas se svým předáním, má právo být vyslechnuta vykonávajícím justičním orgánem za podmínek stanovených vzájemnou dohodou s vystavujícím justičním orgánem.

43 S ohledem na výše uvedené je třeba odpovědět na první čtyři otázky, jakož i na šestou otázku tak, že rámcové rozhodnutí 2002/584 musí být vykládáno v tom smyslu, že vykonávající justiční orgány nemohou odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem trestního stíhání z důvodu, že vyžádaná osoba nebyla ve vystavujícím členském státě před vydáním tohoto rozkazu vyslechnuta.

K nákladům řízení

44 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy, ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, musí být vykládáno v tom smyslu, že vykonávající justiční orgány nemohou odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem trestního stíhání z důvodu, že vyžádaná osoba nebyla ve vystavujícím členském státě před vydáním tohoto rozkazu vyslechnuta.

Podpisy.